

Nachtgezichten 8: De vliegende vloek

Liturgiesuggesties:

Gezang 323: 1, 2 en 8

Psalm 9: 1, 4, 5 en 6

Psalm 26: 1 en 2 Ob

Zacharia 5: 1-4

Psalm 85: 1 en 2 of 1 OB

Openbaring 14: 1-13

Psalm 85: 3 en 4 of 4 OB

Na verkondiging: Psalm 139: 1, 2 en 9 of Gezang 43: 1, 2, 3, 4, 5 en 6

Psalm 73: 13 en 14 OB

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Er zijn dingen, die je goed verborgen kunt houden.

Je banksaldo, bijvoorbeeld.

Of ... je schuldenlast.

Je inkomen of je bijverdiensten.

Je verliefdheid op die jongen of dat meisje.

Je begeerten en verlangens.

Je haatgevoelens tegenover die ander.

Je afgunst, je onvrede.

Je kunt die dingen - meer of minder - goed verborgen houden.

Voor anderen.

Soms zelfs voor ... jezelf.

Maar voor God?

Het klinkt misschien wat beangstigend ... maar voor God kun je niets verborgen houden.

Hij kent - zingt David, de psalmist, het diepste van je wezen: Wat mij ten diepste houdt bewogen, 't ligt alles open voor uw ogen. (Psalm 139:1 NB)

Dat kan beangstigend zijn: God weet wat ik denk, voel, wat ik doe en wat ik nalaat.

Het kan ook bevrijdend zijn: Ik hoef het niet alleen te doen, ik kan de dingen van mijn leven met God overleggen.

Je kunt, broeders en zusters, jongens en meisjes, dingen voor mensen verborgen houden, ...voor God niet.

Hij schuift de gordijnen van je leven open en kijkt naar binnen.

Hij wil je helpen ... met je moeiten, met je zorgen, met je vreugde, met je geloof ...

Hij wil je zijn zegen geven ... maar Hij kan niet tegen dat geniepige, dat stiekeme ...

Dat bezoekt Hij met ... zijn vloek!

Dat is, broeders en zusters, jongens en meisjes, de boodschap van het zesde nachtgezicht van Zacharia.

De vliegende boekrol, of de vliegende vloek.

*

Maar eerst even terug naar het volk Israël.

Nou ging het zo geweldig voorspoedig met het volk van Gods verbond:

* het was uit de ballingschap weer teruggekeerd in het land van Gods belofte;

* de priesterdienst was in ere hersteld;

* de stad was bezig uit het puin te herrijzen;

* de tempel op haar fundamenten herbouwd.

Het volk gaat onder leiding van Jozua en Zerubbabel een geweldige toekomst tegemoet.

Wat verwacht je dan nog meer?

Dat de zonde uit het land wordt weggedaan, zegt de Here God.

Er kan pas echte vrede, sjaloom komen, als de zonde uit jullie midden is ... weggedaan.

En dat ga Ik nu doen!

Dat wordt duidelijk in zesde en zevende nachtgezicht.

Zacharia, de profeet, ziet een boekrol vliegen.

Bij zo'n rol moeten we niet aan één van de boeken denken zoals wij die vandaag hebben.

Die kende men toen nog niet.

Men schreef in de dagen van Zacharia op een rol papyrus of perkament.

De ene kolom naast de andere beschreven.

En als de rol vol geschreven was ... rolde men het beschrevene dicht.

Wilde je gaan lezen, dan moest je de boekrol steeds verder open rollen.

De rol, broeders en zusters, jongens en meisjes, die Zacharia krijgt te zien, is helemaal open gerold.

Hij kan zien hoe groot ze is.

Wel twintig bij tien el.

En dat gevaarte ziet de profeet door de lucht vliegen.

Eerst maar eens iets over die afmetingen.

Twintig bij tien el.

Dat is ongewoon groot.

Omgerekend: 10 bij 5 meter.

Kunt u zich dat voorstellen?

Een boekrol.

Twee keer zo groot als een gemiddelde huiskamer.

Maar er is iets opmerkelijks aan deze afmetingen.

Twintig bij tien el, 10 bij 5 meter, dat waren de afmetingen van het heilige der heiligen van de tempel van Salomo.

De boekrol past daar dus helemaal in.

Die boekrol heeft dus alles te maken met het huis van God en ... met God Zelf.

Het tweede opmerkelijke is ... dat de boekrol niet ligt, of staat ... maar vliegt.

De vliegende boekrol.

Daardoor kan die boekrol tot in de uiterste hoeken van het land / van de aarde komen.

Als een grote helikopter ziet Zacharia die boekrol over het gehele land vliegen.

En overal strijkt hij neer waar er sprake is van onrecht.

*

We vragen ons natuurlijk met de profeet af: Wat is de betekenis van deze boekrol. De tolkengel - die namens God de nachtgezichten uitlegt - geeft het antwoord: "Dit is de vloek die uitgaat over het ganse land: volgens dezen wordt ieder die steelt, van dit ogenblik af weggevaagd en volgens dezen wordt ieder die vals zweert, van dit ogenblik af weggevaagd."

De boekrol, broeders en zusters, jongens en meisjes, is de rol van de vloek. De vloek van God over mensen. Maar laten we, goed aanvoelen, wat dat woord vloek hier betekent. Het gaat om een veroordeling van mensen, ... die onbekend zijn. Die niet officieel schuldig kunnen worden verklaard, terwijl er toch sprake is van misstanden of zonde. Neem nou als voorbeeld waar we de afgelopen weken mee geconfronteerd werden in het nieuws:

- * de ontvoerders van Gerrit Jan Heijn;
- * de vervuilers van de Noordzee;
- * de moordenaars van Nistelrode.

Als zij door politie en justitie niet gevonden kunnen worden en gestraft kunnen worden voor hun daden ... dan zal de vloek van God hen treffen.

Dat wordt ook duidelijk uit de voorbeelden, die in ons tekstgedeelte worden genoemd:

- * ieder die steelt;
- * en ieder die vals zweert.

Twee voorbeelden, die in de tijd van Zacharia heel concreet op de voorgrond traden.

Nou ja, op de voorgrond.

Het zijn praktijken, die het daglicht niet kunnen verdragen.

Stiekem, in het geniep, heimelijk.

Waar menselijke rechtspraak niet kan werken, daar kan toch het recht zijn loop krijgen.

In Zacharia's dagen had dat te maken met conflicten over huis- en landbezit.

Daarom ... even terug in de geschiedenis: Onder Nebukadnezar wordt het volk Israël onder de voet gelopen.

De laatste koning: Zedekia wordt het licht van zijn ogen ontnomen.

Geketend wordt hij, met vele van zijn onderdanen, naar Babel weggevoerd.

Een groot deel van het volk Israël gaat in ballingschap.

Maar een klein deel blijft achter.

Je zou haast denken aan ... het uitschot, de collaborateurs, de vriendjes van de vijand.

Zij blijven wonen in het beloofde land.

Hun zonen huwen met buitenlandse meisjes.

En zoals vaker gebeurt: De dienst aan de Here, wordt ingeruild voor de dienst aan de vreemde goden. V

an God en zijn gebod weet straks geen hond meer.
Krijg wat je krijgen kunt, pak wat je pakken kunt.
En zo wordt het erfdeel van de trouwe, gelovige en gedeporteerde Israëliet ...
ingepikt door trouweloze Samaritanen.
Vandaar ook die tegenwerking, als de tempel en Jeruzalem moeten worden
herbouwd.
Vandaar die haat ... waar de Here Jezus in zijn dagen tegen vecht.
Joden gingen niet om met Samaritanen.

En als dan na 70 jaar ballingschap ... de kinderen Israëls mogen terugkeren naar
het land van hun vaders ... dan komen de problemen.
Van wie is dit stuk land?
Het behoort mij! - zegt de Samaritaan.
Het is mijn vaders erfdeel! - beweert de Israëliet.
Er worden rechtbanken ingesteld om de erfrechtzaken rond huis- en grondbezit af te
wikkelen.
Maar niet ieder is in staat om zijn recht te halen.

Tegen deze achtergrond wordt dit zesde nachtgezicht van Zacharia duidelijk, licht
het op.
Wie uit de ballingschap terugkeert, doet gemakkelijk een beroep op oude
familie-rechten.
Maar wie - onrechtmatig - landerijen verworven heeft, ... probeert die natuurlijk met
allerlei slinkse middelen en sluwheid te behouden.
Daarom zweeft die open-geslagen boekrol over het hele land.
Ook in duistere, achterbakse zaken ... zal het recht overwinnen.
De vloek van God zal de dief en de meinedige treffen.

Dat kunnen ook wij, broeders en zusters, jongens en meisjes, in onze zak steken.
Hoeveel corruptie, achterbaksheid, stiekumheid ... kon je vandaag de dag niet
tegen?
Kijk, we hoeven niet voor een ander te luisteren, ... we worden ieder - persoonlijk
- aangesproken.
Het is natuurlijk best wel moeilijk om de concrete voorbeelden van dit nachtgezicht op
onzelf toe te passen.
Laten we niet vergeten, dat het maar voorbeelden zijn, die toen actueel waren.
Laten we het zelf maar wat algemener houden.
En dan gaat het om die dingen, die we in het geheim doen, stiekem, in het geniep.
Die dingen, waarmee we Gods geboden overtreden.
Zonder dat een mens het merkt, of waar we ons met een leugentje om bestwil wel
weten uit te draaien.
We noemen ze doorgaans ... heimelijke zonden.
Maar of we ze ook als zodanig ervaren is nog maar de vraag.
Heimelijke zonden.

Daar heb je het weer, denkt iemand.
Het gaat weer over de zonde.
Ik kan niet anders ... de tekst reikt het ons aan.

Maar mag ik even iets kwijt wat ik deze week las in een boekje van Billy Graham over "Zonde"?

Hij vertelt: Nadat een predikant op zekere morgen nogal fel tegen de zonde had gepreekt, merkte een van zijn gemeenteleden op: We horen niet graag, dat u zo openlijk over zonde praat.

Als onze jeugd dit zo hoort, zal ze des te gemakkelijker dat soort dingen doen.

Noem het een fout als u wilt, maar spreek niet zo botweg over zonde.

De predikant ging naar zijn huisapothekje en kwam terug met een flesje strychnine waar met grote letters VERGIF op stond.

Ik begrijp, wat u me wilt laten doen, zei hij.

U wilt dat ik er een ander etiketje opplak.

Stel je voor dat ik dit etiketje er afhaal en er iets vriendelijkers opplak, zoiets als pepermuntjes.

Ziet u het gevaar?

Hoe vriendelijker het er uitziet, des te gevaarlijker het vergif wordt.

De laatste jaren, broeders en zusters, jongens en meisjes, zijn we een vriendelijker etiketje op de zonde gaan plakken.

We noemen het nu dwaling, negatief gedrag en niet te vermijden fouten.

Maar het wordt hoog tijd, dat we het VERGIF-etiket weer op de vergiffles plakken en niet bang zijn om weer - net zo openlijk als de Bijbel - over de tragische gevolgen van de zonde te spreken.

Gods oordeel gaat over de zonde, onze zonde.

Ook over onze heimelijke zonden.

Goed laten we die twee voorbeelden maar oppakken:

* Diefstal, dat is de eerste.

"Gij zult niet stelen" - zo luidt het achtste gebod.

In dit gebod gebiedt de Here respect voor het eigendom van de naaste.

Daarmee spreekt Hij uit, dat mensen er recht op hebben ... om dingen hun eigendom te noemen.

En dat anderen daar af hebben te blijven.

Bezit is dus een eerlijke zaak, die God beschermwaardig vindt.

Onder de dingen die God verbiedt in dit gebod ... hoort natuurlijk in de eerste plaats het letterlijk stelen van wat van een ander is.

Maar ook valt te denken aan verkwisting en overdadige luxe.

"Gij zult niet stelen".

Zou dat ook niet gelden voor de pakhuizen vol graan, melkpoeder, boter, wijn en maïs, die onze Europese Gemeenschap handen vol geld kost ... in een eeuw van armoede en honger?

Een ander punt dat onze omgang met dit gebod raakt, is de betaling van belasting.

Ontduiking van belasting via fraude ... is net zo goed zonde ... als fraude tegenover je naaste.

Wat wil de Here wèl?

Paulus schrijft in Efeziërs 4: 28: "Wie een dief was, stele niet meer, maar spanne zich liever in om met zijn handen goed werk te verrichten, opdat hij iets kan mededelen aan de behoeftige."

Wie, broeders en zusters, jongens en meisjes, door Gods genade bevrijd is van de begeerte naar het bezit van een ander, die krijgt de handen vrij om te gaan zoeken, wat hij aan goeds kan doen.

* Het tweede voorbeeld is de meineed.

Een valse eed zweren, hoort in ieder geval bij het derde gebod dat God ons geeft:

"Gij zult de naam van de HERE, uw God, niet ijdel gebruiken."

Zomaar een eed zweren ... wijst de Here Jezus in Mattheüs 5 af.

Maar soms zijn er situaties waarin een eed ... onmisbaar is.

"Mensen zweren bij wie hoger is, en de eed dient hun tot bekrachtiging, als einde van alle tegenspraak." (Hebreeëen 6:16)

De overheid, broeders en zusters, jongens en meisjes, mag in bijzondere situaties - zoals voor de rechtbank of bij de aanvaarding van een ambt - een eed van ons vragen.

Dat betekent: Verklaar u hier in Gods aanwezigheid, dat u de waarheid spreekt?

De HERE God heeft dit gebruik van zijn naam toegestaan.

En de Here Jezus heeft in zo'n situatie eens onder ede gestaan, toen Hij Kajafas antwoordde voor de Hoge Raad.

Maar Gods Naam mag niet misbruikt worden.

Daar is zijn Naam te heilig voor.

Trouwens ... ook wij zouden niet willen, dat onze naam te grabbel gegooid zou worden door anderen.

*

Maar terug naar het zesde nachtgezicht.

De vliegende vloek. "Ik heb dien doen uitgaan, luidt het woord des HEREN, en hij komt tot het huis van den dief, en tot het huis van hem die bij mijn naam vals zweert, en hij overnacht in zijn huis en vernietigt het, zowel zijn houtwerk als zijn stenen."

Het is wel duidelijk, broeders en zusters, jongens en meisjes, dat de vliegende vloek vanuit de hemel komt.

De HERE heeft haar doen uitgaan.

Zacharia is blijkbaar diep onder de indruk.

Als een geweldige roofvogel, die met z'n machtige vleugels aan komt suizen, werpt Gods vloek zich op haar prooi.

De herkomst van de vliegende vloek is bij God.

Maar de vloek gaat uit en komt tot het huis van de dief en van de meinedige.

Hij gaat er binnen. Overnacht er.

En hij maakt het huis tot een ruïne, tot een puinhoop.

Wat wordt daar mee bedoeld, broeders en zusters, jongens en meisjes?

Moet je dat letterlijk nemen? Misschien wel.

Misschien dat in de tijd van Zacharia zó de vloek van God in mensenlevens werkte.

Ik denk ook aan dat verhaal uit het Nieuwe Testament, aan Ananias en Saffira - u kent het verhaal wel, anders moet u het maar nalezen in Handelingen 5.

Een verschrikkelijk verhaal.

Maar niet zonder reden heeft de Heilige Geest ook deze geschiedenis een plaats in de Bijbel gegeven.

Als een waarschuwing, dat God niet met zich laat spotten.

Beiden vinden de dood, op het moment dat zij de naam van God misbruiken.

Maar nu naar onszelf, concreet.

Diefstal, bedrog, een leugen om bestwil, zo nodig een valse eed ... het mag misschien voor mensen verborgen blijven, voor God niet!

God duldt de zonde niet.

En dan maakt het niet uit ... welk gebod er op het spel staat.

God komt ... met zijn vliegende vloek.

In ons leven. In dat van die ander, die ons onrecht heeft gedaan.

En Hij maakt dat leven kapot. Hoe?

Relaties die kapot gaan.

Een ernstige ziekte.

Een financiële tegenslag.

Je ziet het in mensenlevens gebeuren.

Waar dingen stiekem gebeuren, in het geniep ... gaan er relaties stuk.

Daar ligt een enorm stuk puin.

Zeker, we moeten voorzichtig zijn met deze dingen.

En we kunnen niet een oordeel over iemand anders z'n leven geven.

Laten we eerst maar eens naar onszelf kijken.

Dingen, die in het geniep gebeuren, die het daglicht niet kunnen verdragen ... hebben toch - op de één op andere manier - een negatieve uitwerking?

Een vloek is het tegenovergestelde van een zegen.

Een zegen verrijkt het leven en doet het open bloeien.

Een vloek knijpt het leven af en bedreigt het.

Ik moest denken aan het allereerste begin van de Bijbel:

Genesis 3 - de vloek van God over de zondeval van de mens.

* De zegen van het moederschap wordt aangevochten door de pijn van de vrouw.

* De vruchtbare aarde wordt weerbarstig en dreigt haar opbrengst te verstikken.

* Het leven zelf wordt bedreigd en verslonden door de dood.

Stuk voor stuk ingrijpende gevolgen van de opstand van de mens tegen God.

Ze zijn een straf, een vloek van God over de zonde en als zodanig door de mens zelf niet ongedaan te maken.

Een vloek is destructief: ze breekt af.

Ze bedreigt het leven en beknot het.

Een vloek remt de ontplooiing van een mens af en doet er afbreuk aan.

God waarschuwt ervoor, in dit zesde nachtgezicht: toen en nu.

*

Ja, maar ...?

Vierhonderd jaar later, broeders en zusters, jongens en meisjes, ... zien we opnieuw de boekrol vliegen.

De vliegende vloek van God.

Hij verduistert - drie uur lang - het land, waar Jezus Christus leefde, leerde en tekenen achterliet van het komende Koninkrijk van God.

Op Goede Vrijdag, aan een vervloekt kruishout, treft Gods vloek - over een wereld verloren in zonde en schuld - een mens zonder zonde.

Een mensenzoon, Gods eigen Zoon.

De vloek over de zonde.
Daar zien we wat Gods vloek in een mensenleven kan uitrichten.

En wij?

Ach, broeders en zusters, jongens en meisjes, wij zijn ook niet van die brave Hendrikken en Hendrika's.

Ook bij ons gebeurt er wel eens wat in het geniep.

Maar pas op!

Als je er geen spijt, geen verdriet van hebt ... dan kan God je - om Christus' wil - ook geen vergeving schenken.

Aan de voet van het kruis is vergeving ... voor mensen, die berouw hebben en die berouw tonen.

Dat is Gods belofte - in Jezus Christus, onze Here.

Er is - Gode zij dank - naast dit visioen van de vliegende vloek, ook een vliegend evangelie.

Johannes op Patmos ziet in Openbaring 14 vers 6 een engel vliegen met "een eeuwig evangelie, om dat te verkondigen aan hen, die op de aarde gezeten zijn en aan alle volk en stam en taal en natie, en hij zeide met luider stem: Vreest God en geeft Hem eer, want de ure van zijn oordeel is gekomen, en aanbidt Hem, die den hemel en de aarde en de zee en de waterbronnen gemaakt heeft."

Een vliegend evangelie.

Het is de boodschap van het verzoenend bloed van Jezus Christus.

Het bloed van het Lam, dat vrijkoopt en dat vrijgekocht heeft.

Door het geloof mag ik weten dat Jezus Christus de vloek van God over mijn leven heeft weggenomen.

Hij werd gevloekt, ... ik wordt gezegend.

Mijn leven mag open bloeien, kan zich ontplooien.

Het is slechts genade.

Gode zij dank.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Stadskanaal, 31 januari 1988

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !